

peti, odkod ta dvojna mera, kje je tukaj pravica? G. grof Clary, bolj potrebna, kakor visokim gospodom jabolčnica, je ljudstvu obleka, obutev in razne druge potrebščine za družino in gospodarstvo. Poskrbite da glede teh reči ne bo izročeno na milost in nemilost! Tu stajim irgovcem. Teden za tednom hodijo revizijske komisije po vaseh in hišah, sestavijo naj se tudi iz kmetov revizijske komisije, ki bodo preiskale trgovine in mesne hiše, pregledale kupne in prodajalne cene raznega blaga, da bodo potem oblasti določile cene raznemu blagu, ki ga zdaj prodajajo trgovci za silno visoke cene, da jih revnejše družine sploh ne zmorejo. To vprašanje postaja tako pereče in važno, da ga oblast ne bo smela dolgo zanemarjati in pustiti, da bi prišlo do skrajnosti.

Rekvizicija krompirja. Poslanec Brenčič in tovariši so stavili na ministra za ljudsko prehrano interpelacijo: Žetvena komisija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju mi brzojavlja sledeče: „Tukaj rekvirirajo krompir brezobzirno, ne da bi pustili kmetu predpisane množine za hrano. Na hektar računajo, da se je pridelalo 80 meterskih stotov krompirja, v resnici pa se ga je pridelalo samo 40–60 meterskih stotov. Prosimo za posredovanje.“ Na podlagi tega poročila vprašajo podpisani sledeče: 1. Ali hoče Vaša ekscelencija ukreniti, da se pusti kmetu prebivalstvu v ptujskem okraju predpisana množina krompirja za živež, za živino in za seme? 2. Ali hoče Vaša ekscelencija ukreniti, da se bodo rekvizicije pregledale ter da se bo rekviriralo na podlagi resnične, pa ne poljubno izmišljene žetve? 3. Ali hoče Vaša ekscelencija rekviriranje krompirja, ki je zdaj v polnem teku, ustaviti ter pregledati, kako se je do sedaj rekviriralo? 4. Ali hoče Vaša ekscelencija zaukazati štajerskemu cesarskemu namestniku grofu Clary-ju, da strogo nadzoruje, ali je to, kar se odzame, postavno in po pravici?

Novo najvišje cene za krompir. Izšla je naredba štajerskega cesarskega namestnika, ki določa sledeče nove najvišje cene za krompir in sicer pri prodaji na drobno, t. j. pri prodaji manj kakor 100 kilogramov: Do 9. decembra za kilogram 32 v, od 10. decembra naprej pa za kilogram 28 v. Za kilogram rožičastega krompirja 62, oziroma 58 v.

Sladkor. Poslanec dr. Verstovšek je stavil v zadnji seji državnega zbora interpelacijo na ministra za prehrano radi tega, da ne nakažejo slovenjegraškemu okraju sladkorja. Poslanec graja to postopanje in zahteva, da se oskrbuje redno s sladkorjem kmetu ljudstvo; dočim vzamejo skoro vse pridelke kmetu, mu niti ne nakažejo teh malenkosti.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je bilo popraševanje po tujem hmelju starih letnikov zelo živahno in tudi cene so precej poskočile, kajti za 50 kg tujega hmelja so plačevali 100–125 K. Tuj hmelj starih letnikov kupuje Nemčija kot primes za tobak, ki je namenjen za armado. Popraševanje po tujem hmelju letošnjega pridelka je bilo nekoliko manjše, kot v prejšnjem tednu, toda cene so ostale nespremenjene. Vlada je dovolila avstrijskim pivovarjem, da smejo v tekočem letu uporabiti samo do 1000 vagonov ječmena za izdelovanje piva, dočim pa pivovarji vstrajajo pri tem, da jim vlada nakaže 4000 vagonov ječmena za izdelovanje piva.

Kajnit. Na razna vprašanja bodi tukaj povedano, da sedaj drugih gnojil ni dobiti, kakor samo kajnit. Kalijeve soli ne bo, dokler bo vojska trajala. V spomladi pride zopet Tomasova žindra, toda veliko je ne bo in zato je bolje, da pognojimo dobro s kajnitom, kar je veliko koristnejše, kakor pa soloh nič gnojiti. Vobče pa opozarjamo na današnji insekt. (988)

Razne novice.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Popevka in krava. Glasilo ogrskih Slovencev „Novine“ piše: „Na Švicarskem, kje najbolj razumijo k gospodarstvu, tistim deklanam, sere lepo grlo majo, več plačajo, kar so to v pamet vzeli, ka krava, več mleka da, če dekla popevle, kda doji. To navado bi pri nas tii dobro bilo vpelati posebno zdaj v bojnem časi, gda vsepovsedi samo od tora čuje človek, ka čega mleka. Naše deklane znajo lepo popevati, naj poskusijo, bole de, kak čič bi kravo z doji-
moy v hrebra dünkale.“

Koliko velja za zimo moški? Poznejšim rodovom v občudovanje in sedanjim za spomin naj pribijemo, koliko stane, ako se hoče moški obleči za zimo in to po srednjih cenah, ki se blišče po izložbah mnogih trgovin. Evo jih: Obleka, t. j. hlače, suk-njič in telovnik 300 K, čevlji 85 K, klobuk 20 K, suknja 300 S, spodnje zimske hlače 28 K, trikot-jopič 28 K, srajca 18 K, ovrtnik 2 K, ovrtnica 4 K, nogavice 18 K, rokavice 12 K in robec 1 K. Skupno tedaj 815 K za enkrat obleči in to iz mnogo slabšega blaga kakor prej! Povdarjeno pa bodi, da so te cene računjene za nižji in srednji stan. Z ženskami je seveda še mnogo na slabšem. In kaj k temu poreče komisija za presojanje cen? Nič! Potrđi jih, „ker je vse drago.“ Kmete in kmetice pa obsojajo in zapirajo, če prodajo liter mleka po 50 v.

Smrt dveh otrok. V Mali vasi pri Ljubljani sta ostali dne 15. t. m. popoldne štiri- in petletna hčerka Jožefa Kos sami doma. Oče dela v tovarni, mati je šla nabirat drva. Deklici sta nekako prišli do v-

zigalic, se igrali ž njimi in zažgali posteljo. Ko so ljudje začutili dim in siloma odprli vrata Kosovega stanovanja, sta bili deklici že mrtvi — zadušil ju je dim. Ko se je vrnila mati in zvedela za nesrečo, se je onesvestila.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospodarju se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj narašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva za 400%, masa za valjarje za 1000%, surovo olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi tega smo žal prisiljeni od zdaj za naprej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petivrstica, ki je 3 milimeter visoka in 47 milimetrov dolga 48 vinarjev oziroma kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vinarjev; pri dvakratni ali vočkratni objavi pa bo stala petivrstica 40 vin. oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri Malih oznanilih pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene inserente prosimo, da bagovolijo to zvišanje vzeti na znanje.

Dopisi.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Maribor. Dne 19. novembra je umrla v tukajšnji bolnišnici po daljši bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, gospa Apolonija Hrovat, soproga poštnega uradnika g. Antona Hrovat, stara 35 let. Pogreb se je vršil dne 22. novembra na pokopališče na Pobrežje. Svetila pokojnici večna luč, čislani obitelji naše iskreno sožalje!

Maribor. Krušne in sladkorne karte se bodo izdajale za prihodnje tedne v soboto, dne 24. nov. — Te dni se delijo tudi karte za premog.

Maribor. Vojaška oblast je odredila, da se bodo vojaške rezervne bolnišnice v našem mestu deloma opustile, deloma premestile v druga mesta. Preselitev se je že pričela.

Hoče. Dne 19. novembra smo položili telesne ostanke najstarejše Hočanke Elizabete Janeš k večnemu počitku. Bila je rojena leta 1824. Naj počiva v miru!

Hoče. Kmetška hranilnica in posojilnica sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Lučane. V Gradišču je umrl dne 11. novembra veren gospodar Janez Repolusk, p. d. Gornji Kos, od kapi zadet. Opravljal je tudi oglarsko službo na Kapli, pri Sv. Ožbalu, v Lučanah in pri Sv. Duhu na Ostrem Vrhu 17 let. Bil je izobražen slovenski kmetovalec ter je dobro razumel krivice, koje morajo prinašati obmejni Slovenci v arveškem okraju. Naj v miru počiva! Žalujočim ostalim pa naše toplo sožalje!

Sv. Jurij v Slov. gor. V ponedeljek, dne 29. oktobra, je Ana Pivec, posestnica iz Partinja, po zelo mučni in dolgi bolezni ter večkrat sprevidena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na praznik Vseh svetnikov popoldan. Cerkveni pevci so ji zapeli žalostnikov doma in na pokopališču. Rajna je bila že čez 70 let stara in daleč okoli dobro znana, babica. Naj ji bo zemljica lahka!

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni začne zopet delovati. Ker začasno nimamo drugih prostorov, nam je dala Posojilnica njene, sicer že za njo pretesne uradne prostore (Gornji gris št. 8) na razpolago. V teh prostorih se vrši v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne takoj po večernicah, redni občni zbor Kmetijskega bralnega društva po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo odbora. 2. Sprejemanje novih udov. 3. Sprememba pravil. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti in nasveti. Slovenci, udeležite se tega zborovanja v prav obilnem številu! Vse naj pride, staro in mlado. Delovanje društva je posebno tudi v gospodarskem oziru velikega pomena. Starši, ako Vam je mar, da se Vaša iz šole stopivša mladina ne pokvari, pošljite jo v — bralno sobo!

Ptuj. Kmetška hranilnica in posojilnica v Ptuj (minoritski samostan) naznanja, da so uradni dnevi odslej vsak četrtek in nedeljo predpoldan. Sprejema tudi podpisovanja za 7. vojno posojilo.

Apače pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V nedeljo, dne 18. novembra, popoldne ob treh, je pri posestniku M. Bauman nastal ogenj, ki je upepelil celo poslopje ter uničil tudi vse pridelke. Zanetili so otroci.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prihodnje nedeljo, dne 25. novembra, priredi Bralno društvo v naši šoli popoldne po večernicah poučni shod, posvečen spominu največjega dobrotnika slovenskega naroda dr. Kreka. Udeležite se ga v najobilnejšem številu!

Galičija. Dne 31. oktobra je umrla v Podgori vrla slovenska mati in gospodinja Neža Aubrecht v 77. letu svoje starosti. N. počiva v m.!

Sv. Jedert nad Laškim. V noč na 10. oktober je pogorel Podrenovkov kozole v Rečici z mrvo, vozovi in drugo opravo. Ker so ogenj opazili prepozno, se ni dalo nič rešiti.

Najnovejša poročila.

Najnovejša uradna poročila do sklepa uredništva ob 9. uri zvečer niso došla.

Japonska pritiska na Kitajsko.

Kitajski ministrski predsednik Tuantschipie je odstopil, ker zahteva Japonska od Kitajske podpis pogodbe, po kateri bi se Japonski izročila edina pravica pošiljati orožje za kitajsko armado. Japonska zahteva nadalje, da se mora pri gradnji kitajskih vojaških zgradb upoštevati japonski kapital, da se morajo nastavit na Kitajskem japonski vojaški svetovalci in da se morajo železni rudniki v okolici Nankinga prepustiti Japonski. Kratko rečeno: Japonska si skuša Kitajsko popolnoma podjarmiti. Japonci hočejo organizirati vse rumeno pleme za boj proti belemu (evropskemu) plemenu.

Najprimernejša nabožna knjiga za vojake. V težki službi, ki jo ima vojak bodisi na fronti, bodisi v zaledju, potrebuje navodila, ki ga povzdigne kvišku, proti nebu. Tako navodilo mu ponuja dr. Slavičeva knjižica »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini ter kratkim molitvenikom.« Vojak ne more vsako nedeljo in vsak praznik k službi božji. V tej knjigi ima sv. evangelije za vse nedelje in praznike ter njih razlago in evangelijske opomine za pravo versko življenje. Tu bo našel vojak za svojo nemirno in tolažbe potrebno dušo božji mir in božjo tolažbo. Zraven pa ima kratek molitvenik, kjer najde vse najpotrebnejše molitve, kakor jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, razne litanije, križev pot, kakor tudi nauk o popolnem kesu, o vesoljni odvezi, o molitvah v smrtni nevarnosti itd. Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ter stane 50 vinarjev. Trgovci ali drugi, ki jo hočejo razprodajati z običajnim popustom, jo morajo naročevati pri knezoškofjski pisarni v Mariboru.

Za slovenske vojake v praških bolnišnicah je prišla dosedaj le ena pošiljatev knjig iz Trsta. Po zadnjih dogodkih na južnem bojišču so pripeljali zopet več Slovencev v Prago; potreba knjig je torej velika. Hrvatje povprašujejo po hrvaških knjigah. Slovenci, darujte ter pošljite franko obilo raznih knjig, slovenskih in hrvaških, na naslov: Prof. Jos. Skrbinšek, voj. laz. 11, odd. V. v Pragi, češka tehnika.

Prodajalna Tiskarne sv. Cirila se mora vsled odloka c. k. namestništva kakor vse druge prodajalne od zdaj naprej vsak dan že ob 5. uri popoldne zapreti. Časniki se bodo raditega od pete ure naprej dobivali v upravnistvu „Slov. Gospodarja“ (vhod pri glavnih vratih na desno)

Listnica uredništva.

Dolič pri Mislinji: Pride v eni prihodnjih števil. Pozdrave! — J. R., Zagorje: Naslov je: dr. K. V., Maribor. — Alojzija Orel, Laški trg: Inserata ne moremo priobčiti, ker nam ne pošljete besedila. — Krambergar Rudolf: Se ne izplača kregati s takim umazanecem. Sicer pa nas veseli, da vlada med našimi vrliimi vojniki taka zavestnost. Ziveli! — Franja Skumbej: „Naš Dom“ ne izhaja več, „Mladost“ pa se naroča v Ljubljani. — Studenice: Sladkor, določen za oktober, bi se bil moral deliti na oktoberske karte in ne na novemberske. Na vsak način imate pravico zahtevati, da se Vam vrnejo karte in dobite na nje sladkor za november. Pritožite se na prehranjevalni oddelek okrajnega glavarstva. — Okonina: Za srednje vino je določena cena 3 K. Kot srednje vino velja vino, ki ima 16% sladkorja. Ker pa je imelo letošnje vino navadno 18, 20 do 22% sladkorja, so cenje samoobsebi umevno višje. — Filip Pačnik: Vi morate dobiti podporo. Pojdite k občini in napravite prošnjo. — Pilštanj: Vaša zadeva je zelo zamotana. V pravnih zadevah je težko pravo svetovati. Vendar je boljše, da se ravnate po stari slovenski prislovcici: „Boljše kratka sprava, nego dolga pravda.“ — Rečica na Paki: O takih iznajdbah poročamo še le tedaj, ko je dognano, da so res kaj vredne. — St. Rupert nad Laškimi: Obrnite se na okrajno glavarstvo v Celju. — Rogaska Slatina: Mi nimamo dotičnega naslova. — Grabonoški Vrh: Opišite cel slučaj in ga pošljite državnemu poslancu dr. Karel Verstovšku v Mariboru. — Sv. Duh na Starigori: Ko bodo cene razglašene, jih bomo objavili. — Sulteranjska šola: Če dotična oseba res tako bujska in agitira, jo naznanite vojaški oblasti. Bo takoj poskrbljeno, da bo šel agitirat ven na fronto. Pozdrave!